

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

نکات مهم و پرتکرار

اقتصاد کلان

ویژه دانشجویان دانشگاه پیام نور

فصل اول

۱ - تعریف علم اقتصاد

اقتصاد علمی است که به مطالعه چگونگی تخصیص منابع محدود به نیازهای نامحدود به گونه ای که حداکثر رضایتمندی ایجاد شود می پردازد .

نکته : اقتصاد بررسی و مطالعه فرآیند **انتخاب** است .

۲ - شاخه های اقتصاد

اول . اقتصاد خرد

به بررسی انتخابها در سطح یک بنگاه یا واحدهای اقتصادی مصرف کننده و تولیدکننده می پردازد .

دوم . اقتصاد کلان به بررسی انتخابها در سطح کلان (ملی) می پردازد .

۳ - متغیرها در اقتصاد کلان

اول . متغیرهای ثابت

آن گروه از متغیرها هستند که دارای بعد زمانی نیستند دیگری مقدار آنها در یک نقطه از زمان اندازه گیری می شود و بیشتر در ترازنامه به کار می روند مانند سرمایه صرف وقت و موجودی انبار .

دوم . متغیرهای جاری

دارای بعد زمان هستند و مقدار آنها برای یک فاصله از زمان اندازه گیری می شود در محاسبات ملی و محاسبه تولید ناخالص ملی به کار می روند مانند درآمد ، سرمایه گذاری پس انداز و نرخ بهره .

۴ - الگوهای اقتصاد کلان

یک الگوی اقتصادی شامل گروهی از روابط اقتصادی است مشروط به اینکه در هر رابطه دیگری نیز وجود داشته باشد و تعداد روابط با تعداد متغیرها برابر باشد ساده ترین مثال برای یک الگوی کلان اقتصادی الگوی عرضه و تقاضای کل می باشد .

اقتصاددانان کلاسیک

اول. آدام اسمیت

مکتب کلاسیک از قرن ۱۸ میلادی در سال ۱۷۷۶ با انتشار کتاب ثروت ملل آدام اسمیت شکل گرفت .

اسمیت بنیان‌گذار علم اقتصاد و پیشتاز مکتب کلاسیک بود .

آدام اسمیت استعمارگری اروپا را با استدلال کلان اقتصادی بر این اساس که مستعمره ها منابع سرمایه‌گذاری مورد نیاز در اروپا را جذب می‌کنند چون سرمایه‌گذاران به دنبال سودهای انحصاری هستند و این سودها تنها می‌تواند با حمایت دولت از مستعمری ها کسب گردد محکوم کرده بود .

اقتصاددانان پیرو مکتب کلاسیک اشاره کرده‌اند که مخارج سرمایه‌گذاری (در ساختمان ، ماشین‌آلات، ابزار و بهره) بهره‌وری نیروی کار را افزایش می‌دهد و این افزایش بهره‌وری بازده نزولی در تولید را خنثی می‌نماید . در صورت نبود سرمایه‌گذاری فشار افزایش جمعیت در زمینه‌های کشاورزی باعث کاهش بازده نهایی در بخش تولید می‌گردد .

نکته : با افزایش سرمایه‌گذاری بهره‌وری نیروی کار افزایش می‌یابد .

فروض دیگر کلاسیک‌ها عبارتند از اشتغال کامل ، بیکاری صفر ، ثبات قیمت‌ها ، ورود و خروج سرمایه آزاد و دست نامرئی موجب تعادل می‌گردد .

دوم . کارل مارکس

از استدلال کلان اقتصادی برای پیش‌بینی سقوط نهایی سرمایه‌داری استفاده کرد . سرمایه‌داری نظام اقتصادی پایه گرفته بر حقوق مالکیت فردی ابزار تولید می‌باشد . سرمایه‌داری با سوسیالیسم یا مالکیت عمومی ابزار تولید جایگزین خواهد شد . به عقیده وی سرمایه‌داری به خاطر تضادهای ذاتی‌اش دوام نخواهد داشت . یکی از این تضادها عدم هماهنگی بین مخارج سرمایه‌گذاری و پس‌انداز می‌باشد .